

Újabb emlékhellyel gazdagodott a magyarországi némettség

Új országos német tanösvényt avattak Baján

Különleges bemutatóval kezdődött el a Magyarországi Németek Országos Önkormányzata (MNOÖ) közgyűlésének legutóbbi ülése. A szeptember 26-i tanácskozás résztvevői – közgyűlési tagok és néhány meghívott vendég – **dr. Erb Maria** és **Manz Alfréd** szakértők vezetésével járhatták be az újonnan elkészült országos magyarországi német tanösvényt, a rossz időjárás miatt sajnos csak virtuálisan. A nyolc állomásból álló tematikus útvonal Baján, a Magyarországi Németek Általános Művelődési Központja (MNÁMK) területén található, és azt „A múltnak jövője van” jelmondat fémjelzi. A tanácskozás délelőttjén zajló eseményen számos ismeretet elevenítettek fel, több érdekességet is megtudhattak, a tanösvény ugyanis a magyarországi németek történelmére, kultúrájára és nyelvére is kitér. A virtuális túra után a hazai némettség legfelsőbb döntéshozói az MNÁMK aulájában tanácskoztak az időszerű ügyekről és terveikről.

Az eredetileg ez év tavaszára tervezett ünnepélyes, a Német Szövetségi Köztársaság Belügyminisztériuma által finanszírozott tanösvény átadó ünnepségét a koronavírus-járvány miatt ugyan le kellett mondani, de később online formában mindenképpen megtartják. Addig csupán az MNOÖ közgyűlési tagjai és néhány meghívott vendég járhatta be szakértői vezetéssel a rendkívül színvonalas új tanösvényt.

„Kezdetben volt az Ige”, olvashatjuk János evangéliuma elején. A magyarországi németek országos tanösvénye esetében pedig „kezdetben volt az ulmi dereglye” – világított rá humorosan dr. Erb Maria nemzetiségi szakértő (ELTE, Magyarországi Németek Kutatóközpontja) az MNOÖ legújabb projektjének helyszínén. A Magyarországi Németek Általános Művelődési Központja udvarán, Baján nemrég átadott, eredeti méretű ulmi dereglye formájú foglalkoztató teremre utalt ebben a formában. A nemzetiségi szakember egy maroknyi szakértői csapattal hívta életre a frissen átadott országos né-

met tanösvényt. **Frey Mária** (Koch Valéria Iskolaközpont), **Szauter Terézia**, **Manz Alfréd** és **Emmert József** (MNÁMK), **Englederné Hock Ibolya** és **Sax Ibolya** (MNOÖ), valamint **Pánovicsné Szeiberling Krisztina** (PTI Communications) működtek együtt a projekt megvalósításában.

Az tájékoztatóablakat, interaktív elemeket és kísérőfüzetet magában foglaló tematikus sétaút vezérmotívuma a „Közösség”. E téma köré rendeződnek különböző tárgykörök súlypontjai: a németek betelepítése, a hagyományos családi szerepek, a falusi közösségek együttélése, a megélhetés, az anyanyelv, a vallási közösségek és modern közösségi formák, valamint a fenntartható hagyományörzés és a magyarországi német identitás lehetséges irányzatai.

– Amikor megszületett az elhatározás, hogy országos tanösvényt készítsünk, nem gondoltam volna, mekkora munkával állunk majd szemben. Úgy hiszem, hogy rendkívül színvonalas, méltó és örök emlékművel gazdagodott a magyarországi német

közösség – hangsúlyozta köszöntőjében Engländerné Hock Ibolya, aki különleges meglepetéssel készült a tanösvény megvalósításában közreműködő szakértői csapat számára. A nyolc állomás mindegyikét – főbb jellemzői alapján – a készítőcsapat egy-egy tagjához rendelte, és ezt szívhez szóló, kis ajándékkal kiegészített köszönőbeszédben indokolta.

A délután folyamán az MNOÖ közgyűlése ülésezett. A tizennyolc napirendi pont megtárgyalása Engländerné Hock Ibolya elnök és *Tóthné Szabó Ildikó* gazdasági vezető, az MNOÖ ez év első félévét tárgyaló pénzügyi beszámolójával kezdődött. Ebből kiderült, hogy a koronavírus-járvány az MNOÖ és intézményeinek gazdálkodását is kedvezőtlenül érintette. A bevételek ugyan a tervezettek szerint alakultak, azonban a különböző kényszerhelyzetek, mint például az érettségi vizsgák biztonságos lebonyolítása, vagy épp az otthoni munkavégzés kereteinek kialakítása, valamint a Magyarországi Német Színháznak odaítélt, majd visszavont állami támogatás kiesése jelentős többletkiadással terhelték a költségvetést.

A testület elvi állásfoglalást bocsátott ki arról, hogy az országos német önkormányzat ez év december 1-jétől Magyarországi Német Pedagógiai és Módszertani Központot létesít. Az indoklás szerint az MNOÖ 2005-ben a magyarországi német oktatási és nevelési rendszer professzionális szakmai támogatása érdekében hozta létre a Magyarországi Német Pedagógiai Intézetet, amelyet 2014-ben a jogi környezet változása miatt tagintézményként a Koch Valéria Iskolaközponthoz rendelték. Hogy az azóta számos új feladatot ellátó intézmény a jövőben is szabályszerűen működhessen – ez indokolta a döntést.

A 2019-es év nem volt kevésbé nehéz az azt megelőzőnél – állt az MNOÖ éves beszámolójában, melylyel a jelenlegi elnök elődje, *Schubert* Olívia elnökhelyettes súlyos balesetére utalt, melyből kifolyólag rendkívüli választások váltak szükségessé. Több építkezés, fontos kül- és belföldi kisebbségpolitikai érdekvédelmi ügy, továbbá oktatásügyi és kulturpolitikai intézkedés miatt is mozgalmasan telt az év.

Az MNOÖ fenntartásában működő kulturális és oktatási intézmények előző évi beszámolóit is elhangzottak a tanácskozáson. A pécsi Koch Valéria Iskolaközpont, a pilisvörösvári Friedrich Schiller

Gimnázium, a budapesti Német Nemzetiségi Gimnázium, valamint a bajai Magyarországi Németek Általános Művelődési Központja és a győri Audi Hungária Iskola a statisztikai adatokon túl számos iskolai és iskolán kívüli tevékenységéről is számot adott, amelyek sikeréhez a tanulók s a pedagógusok kiváló színvonalú munkával járultak hozzá. A jelentésekben a különböző identitásmegetartó, identitásközvetítő programok, közösségépítő események kapták a főszerepet, melyek mellett kulturális-, illetve sportesemények, pályaaorientációs és tájékoztatóprogramok, diákcsere, versenyek, nyelvi és érettségi vizsgák, valamint különböző innovatív kezdeményezések is megvalósultak. Beszámoltak számos kiváló iskolai eredményről és a járványhelyzet alatti digitális oktatás során szerzett, jobbra kedvező tapasztalatokról is.

A szekszárdi Magyarországi Német Színház tájékoztatója szerint a társulat 2019-ben hat premiért tartott. Beszámoltak egy további ún. TaschenTheater-Produktion (Zsebszínház) előadásról is, mely a legfiatalabb nézőket célozza meg vándor fellépések formájában. A jelentés szerint tavaly 14 505 néző előtt összesen 157 előadásra került sor, melyből 70 tájékoztató volt. A tájékoztató szerint a színház megerősítette a marketingtevékenységét, újraélesztette a németországi Bautzenben székelő Német-Szorb Népszínházzal való partnerkapcsolatát, fiatalokat célzó új projektek indulhattak.

Számos különböző csatornán és projekten keresztül érik el a nagyközönséget – áll a Magyarországi Német Kulturális és Információs Központ és Könyv-

tár éves jelentésében. Az intézmény egyrészt kiemelkedő színvonalú online-jelenléttel számol be a magyarországi németeket érintő kezdeményezésekről, másrészt országszerte közkedvelt és jelentős hagyományörző, értékmentő projekteket bonyolít, harmadrészt pedig rendezvényeket kínál a Magyarországi Németek Házában és a pécsi Lenau Házban is.

Ritter Imre magyarországi német nemzetiségű országgyűlési képviselő is beszámolt a közgyűlés legutóbbi tanácskozása óta végzett munkájáról. Egyik legfontosabb időszak feladatákként a nemzetiségi pedagógusokat célzó ösztöndíjpályázat idei folytatásának biztosítását említette. Az Országgyűlés Magyarországi Nemzetiségek Bizottsága kezdeményezésére első ízben 2019 februárjában pályázhattak nemzetiségi pedagógus ösztöndíjra a nemzetiségi óvodapedagógus-, a nemzetiségi tanító-, tanár- és szaktanárképzésben részt vevő nemzetiségi hallgatók. A juttatás mintegy 4,2 milliárd forintot kitevő pénzügyi forrását a Miniszterelnökség biztosítja a Bethlen Gábor Alapkezelő Zrt. közreműködésével. Soltész Miklós, a Miniszterelnökség egyházi és nemzetiségi kapcsolatokért felelős államtitkára, és Ritter Imre szeptember 21-én Budapesten, a Magyarországi Németek Házában (HdU) tartott sajtótájékoztató keretében jelentette be a 2020/21-es tanévi nemzetiségi pedagógushallgatói ösztöndíj kiírását. A nemzetiségi képviselő ezen kívül további sikeres áttörésekről – többek között a magyarországi német rádió- és televízió-szerkesztőség helyzetének előrelátható javulásáról – is beszámolt.

LDU Presse